

Rusi nekaj okreniti, je jasno. Mandžurija je sosedna dežela Azijski Rusiji in ne more biti Rusom vseeno, kdo v tej deželi komandira: ali Kitajci ali Japonci. Neprimerno ljubši je Rusom Kitajec, ki je politično in gospodarsko slab, kakor pa z veliko gospodarsko in vojaško silo razpolagajoči Japonec. Ne samo kot sosed ima Rus interes na Mandžuriji, marveč predvsem radi tega, ker teče po mandžurskih tleh takozvana vzhodna-kitajska železnica, ki je zadnji del sibirskeske železnice in vodi do Vladivostoka. Ako bi Japonci zagospodovali tudi v tem delu Mandžurije, je nevarnost, da Rusija izgubi ne samo to železnico, marveč tudi Vladivostok. Če pa izgubi to mesto, je definitivno odrinjena od Japonskega morja.

Položaj na daljnem vzhodu je torej jako kočljiv. Japonci so s svojimi vojaškimi podvzetji proti Kitajcem v Mandžuriji imeli uspeh. Premagali so kitajskega generala Ma ter zavzeli mesto Cicikar ob vzhodno-kitajski železnici. Po zavzetju tega mesta je mandžurski general Čangčunghij v njem ustanovil vlado neodvisne Mandžurije. Vojaški uspehi Japoncev so kitajski narod jako razburili. Čankajšek, predsednik vlade v Nankingu, je izjavil, da bo odpotoval na sever ter stopil na čelo dvamilijonski armadi, ki bo marširala proti Japoncem.

Medtem pa se Društvo narodov na vse kriplje trudi, da bi japonsko-kitajski spor poravnalo. Toda stvar je jako težka. Če Društvo narodov odloči proti Kitajcem, je nevarnost, da izstopi Kitajska iz njega; ako pa odloči proti Japoncem, bo Japonska izvršila svojo pretnjo o izstopu iz Društva. Je prav težko najti zadovoljivo rešitev po receptu: »Volk sit, koza cela.« V tem slučaju ne čaka samo eden volk na mandžursko kozo.

*

Sprememba v naši vladi. Dosedanji finančni minister dr. Djordja Djurič je podal ostavko, ki je bila sprejeta. Djurič pride za poslanika v London. Za novega finančnega ministra je imenovan podguverner Narodne banke dr. Milorad Djordjevič.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Zahteve avstrijskih velenemcev. Avstrijska velenemška stranka, ki tvori z dr. Schobrovim gospodarskim blokom (dr. Schober je zunanji minister) in s krščanskimi socijalci parlamentarno večino sedanje dr. Burescheve vlade, je poslala vodstvu krščanskih socijalcev spomenico. V spomenici je med drugim izražena zahteva, da se mora krščansko socialna stranka usmeriti v čisto nemško stran po dr. Schobrovem receptu, ki je pristaš združitve Avstrije z Nemčijo in je dal tudi pobudo za pozneje preklicano carinsko zvezo med Nemci in Avstrijci. Zahtev velenemcev

ZA MASIRANJE

pri prehlajenju, lenem krvnem toku in posebnosti pri revmatičnih bolečinah se že skozi 35 let najraje uporablja kot zanesljivo domače sredstvo Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. Savska banovina. Fl. 7.

krščanski socijalci ne bodo mogli sprejeti, ker bi jim protifrancosko stališče hudo škodovalo in bi Avstrija v zunanjem svetu še bolj zastoj iskala izdatnejšega posojila nego ga danes. Spor med velenemci in krščanskimi socijalci pa bi utegnil povzročiti vladno krizo.

Madžarska se pogaja z Rusijo. Madžarska vlada je sklenila, da vpostavi trgovinsko zvezo s sovjetsko Rusijo, s katero že ni bila 14 let v stikih. Za enkrat bosta zamenjali obe državi blaga za pet milijonov dolarjev.

Romunija bo imela vlado krizo v kratkem. Romunska vlada pod predsedstvom Jorge je poslala na vse voditelje političnih strank, ki so v vladi in v opoziciji, poziv, naj se izjavijo, ako bi bile pripravljene njih stranke in skupine sodelovati pri sestavi vlade, ki bi bila postavljena na načela parlamentarizma. Dosedanja vlada, tako se bere v tem vabilu, je dovršila svojo nalogo in rešila kmeta njegovih dolgov ter te dolge prevzela na državo in zmanjšala državni proračun od 38 na 25 milijard lejev. Sedaj je prišel čas, ko naj vlada krene s poti političnih osebnosti zopet na kot parlamentarizma. V očigled pravkar navedemu pozivu trdi opozicija, da Jorgova vlada ne more dalje, ker se ne more opirati ne na parlament in ne na narod in bi sploh ne mogla ustvariti v sedanji zbornici delavne večine. Na Romunskem bodo doživeli oster boj med liberalci in kmečko stranko za nadaljnje vodstvo državne politike. Na vlado, pri kateri bi sodelovali kmetijci ali liberalci, ni niti misliti.

Vedno bolj napete razmere v Nemčiji. V Nemčiji se vedno bolj širita stranki Hitlerjevih narodnih socijalistov in komunistov, krčijo se pa srednje stranke reda in resnega državnega dela. Od strank reda stoji trdo edinole katoliški centrum. Nemški narod v srcu sicer ni za neprestana vznemirjanja, a v resnici pa se le zateka po večini pod okrilje nemškega fašizma in komunizma v upu da bosta ti dve stranki zrušili republiko in z njo vred pogazili vse, kar je doslej od prevrata sem tako bridko razočaralo Nemce. Glede presoje razmer v Nemčiji razglašajo angleško časopisje, da je edina trdna politična organizacija med Nemci centrum, ki je pa v manjšini in ne more vladati brez podpore drugih strank. Ako se bodo srednje skupine še nadalje dr. Lile, ako bodo rušili socialne demokrate komunisti, bo vladna združitev na levo nemogoča in katoliški centrum bo prisiljen, da krene na desno in pritegne proti volji v vlado nemške fašiste. Nemška vlada s podporo fašizma bi ne uživala zaupa v svetu in bi bila opasna za mir radi hujškarji hitlerjevcev.

Italijanski zunanji minister Grandi v Ameriki. Dne 17. novembra je dospel v Washington italijanski zunanji minister Grandi. Sprejet je bil z velikimi častmi, pa brez občinstva, ker je bil vašingtonski kolodvor daleč na okrog zastražen. Dostop je imelo le 30 časnikarjev in fotografov s posebnimi izkaznicami. Na peronu so bili zbrani ameriški državni tajnik Stimson s soprogo, Hooverjev osebni tajnik, pobočniki vojske in mornarice, uradniki, vojaški poveljniki, osebje italijanskega poslanštva in delegacija italijansko-ameriške družbe. Pred kolodvorom je bila postavljena častna četa. Grandi se je v policijskem spremstvu odpeljal k Hooverju, potem pa v Stimsonovo vilo. Namen Grandijevega obiska v Washingtonu je ta, da pripravi Ameriko na sodelovanje z Italijo na bodoči razorožitveni konferenci in pa, da bi dobili Italijani kako izdatno dolarsko posojilo. Ameriško časopisje oznanja svetu, da je predpogoj za posojilo Italiji: italijansko-francoski sporazum.

*

Zdravljenje po Poljšakovem načinu.

Našim čitateljem je še v dobrem spominu poskusno zdravljenje raka v mariborski bolnici po učitelju in iznajditelju Poljšaku. Stevilni slučajji, kjer je zdravniška znanost popolnoma odpovedala, ali bi bilo ozdravljenje mogoče samo, če bi se odrezala roka ali noga itd., so uspeli tako, da danes hodijo dotičniki veseli med nami, hvalo počoč Bogu, da je dal tako znanost neukim. Naj omenimo samo slučaj J. Stegra, ki je obolel na sarkomu. Danes bi bil že dolgo pod zemljo. Zdravnik je obljubil Poljšaku, da mu bo pel hvalo po celem svetu, če Stegerja ozdravi. Steger je zdrav, dotični zdravnik pa molči. Niso pa o tem molčali profesorji na Dunaju, in danes je slučaj Steger in slika o njem znana res celemu zdravniškemu svetu. Pri nas zdravniki niso videli ali niso hoteli videti Poljšakovih uspehov, in Poljšak je moral oditi, preden je mogel dokončati zdravljenje. Zdravniki, ki so imeli toliko poguma in pravičnosti, da so priznali dobro delovanje Poljšakovega sredstva, niso bili kaznovani. Toda glej! Javil se je v uredništvu kmet, ki je pisal Poljšaku po zdravilo. Z odgovorom je dobil letak, ki se v prevodu glasi: Vaše blagorodje! Usojam si Vam naznaniti, da sem pričel ordinirati, in to od 14—16 ure ter zdravim z Abjinin-mažo po Poljšaku (za zunanje rake, sarkome, kostno in kožno tuberkulozo, eksceme in gnojnice) »Dr. Anton Kropatsch Dunaj itd.« Torej zdravnik-strokovnjak po Poljšaku. V najkrajšem času bo kakor poročajo, otvorjen Poljšakov sanatorij na Dunaju. Tako bodo naši ljudje morali nositi denar na Dunaj, mesto da bi bili tuji prisiljenci nosili denar k nam ter bi od iznajdbe slovenskega človeka imeli dobiček slovenski zdravniki, gostilničarji in obrtniki. Poljšakovo zdravljenje študirajo sedaj na Dunaju zdravniki-strokovnjaki iz raznih

držav. Če bi se bilo pri nas napram Poljšaku stvarno postopalo, bi mu ne bilo treba iti v tujino. Iz domovine bi se širil njegov sloves in domovina bi od tega imela največje koristi.

*

Cerkev sv. Petra v nevarnosti?

Že precej let krožijo po Rimu govoriče, ki se nanašajo na najbolj čudovito in najbolj sveto stavbo našega tisočletja, na cerkev sv. Petra v Rimu. Ta hram božji je vsega občudovanja vredno delo enega najbolj slavnih umetnikov Michelangela. In sedaj bi naj obstojala resna nevarnost za kupolo cerkve in za celotno stavbo. Cerkev je v opasnosti, da se lepega dne poruši! Hvala Bogu, da je baš kar omenjeno besedičenje pretirano. Na celi zadevi je toliko resnice, da so morali cerkev sv. Petra zavarovati s podporniki. Stavbena dela na cerkvi sv. Petra v Rimu so trajala cele rodove — dolgih 120 let. Tekom zidanja so vedno spreminjali stavbene načrte. Vogelni kamen je bil položen 18. aprila 1306 na mestu stare bazilike, ki je bila zgrajena v časih cesarja Konstantina. Prva grobna cerkev sv. Petra je tekom 1200 letnega obstoja že tako razpadla, da se je odločil papež Nikolaj V. v sredini 15. stoletja za novo stavbo. Stavbeniki so bili tile: Bramante, Rafael, Peruzzi in Sangallo. Nato je sledil Michelangelo, nadarjeni mojster, ki je vstrajal na mestu svetopeterskega stavbenika 14 let do svoje smrti in je ustvaril na papirju častitljivo kupolo, ki je krona cerkve sv. Petra. Izrvšitve kupole ni doživel. Šele 24 let po njegovi smrti so začeli graditi kupolo in so jo dogotovili v 22 mesecih. Nekoliko so predrugačili prvotne Michelangelove načrte in baš pri tem spreminjanju se je urinila računsko napaka. In ta zmota je spravila tekom stoletij na celem svetu najbolj veličastno hišo božjo v nevarnost in je treba celo stavbo temeljito prenoviti in jo obdali s podporami.

Cerkev in država v Čehoslovaški. Svobodomiselni elementi v meščanskih in delavskih strankah so hoteli čehoslovaško državo speljati v odkrito borbo zoper katoliško Cerkev. Pod zastavo Husa (krivoverca, ki je bil leta 1415 obsojen na vesoljnem cerkvenem zboru v Konstancu ter ga je dal nemški vladar Sigismund na grmadi sežgati) in husitizma se je vršila strastna gonja zoper katoličane. Ustanovila se je takozvana narodna cerkev, da bi ljudi odtrgala od katoliške vere. Liberalno-socialistične nakane niso uspeli. Odpadla je plevel, kleno zrnje pa je ostalo: velika večina čehoslovaškega ljudstva in zlasti njegovo jedro je ostalo zvesto veri očetov. Da je bil sovražni val zadržan in zavržen, za to gre velika zahvala dejavnosti čehoslovaških katoličanov,

Z zob za vedno izgine kamen, če jemlješ dnevno KALODONT

Sargov Kalodont je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu).

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

ki so se postavili na branik za verske svetinje naroda. Z najmodernejšim orožjem organizacije so se borili na vseh frontah, zlasti na politični in prosvetni fronti. Predsednik čehoslovaške republike dr. Masaryk jim je dal pobudo z znanim opominom, da bodo čehoslovaški katoličani imeli samo toliko pravic, kolikor si jih bodo pridobili. In pridobili so katoliški Cerkvi v Čehoslovaški pravico obstoja, svobode in nemotenega delovanja. Svobodomiselni — od lažisvobodoumja tako imenovani — elementi niso dosegli tega, kar so tako iskreno želeli, da bi se Cerkev popolnoma ločila od države ter da bi država popolnoma zagospodovala nad njo. Čehoslovaška država je sklenila pogodbo z rimsko stolico o medsebojnem razmerju med državno in cerkveno oblastjo. Ta pogodba nikakor ne temelji na načelu, da ima Cerkev le toliko pravic, kolikor jih prizna država, marveč se Cerkev smatra kot samostojna organizacija z lastnimi pravicami, ki se jih država ne sme dotakniti. Navedena pogodba določuje vzajemno razmerje prijateljstva in sodelovanja med državo in cerkveno oblastjo. To razmerje je prišlo do javnega izraza ob priliki intronizacije (ustoličenja) novega praškega nadškofa dr. Kašparja. Pri tej priliki so novoimenovani škofje — bilo jih je četvero — obiskali predsednika čehoslovaške vlade Udržala, ki jih je sprejel ob navzočnosti prosvetnega ministra dr. Dererja. Pred predsednikom vlade so škofje položili prisego zvestobe čehoslovaški republiki. Tem povodom je imel novi praški nadškof govor, v katerem je med drugim poudaril: »Vedno se bomo brigali za to, da nam izročeni verniki, ki na podlagi vere

gradijo svojo večno in tudi časno srečo, bodo zmiraj zvesti in vdani državljeni naše republike.«

Svoboda cerkve — splošna zadeva. Prvi teden meseca novembra je bilo v mestu Rotterdamu tretje letno zborovanje Stalne mednarodne komisije katoliškega veletiska (katoliških časniških založnikov). Zastopanih je bilo 11 evropskih držav in Zedinjene države Severne Amerike. Razpravljalo se je o katoliških zadevah raznih držav, zlasti Španije. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se izraža občudovanje in sočuvstvovanje katoliškim listom v Španiji, osobito velikemu madridskemu listu »El Debate« za junaški boj, ki ga vodi z ostalim katoliškim časopisjem za svobodo katoliške Cerkve. Mednarodna komisija katoliškega tiska se nikakor ne bo vmešavati v notranjo politiko Španije. To je pa nikakor ne more ovirati, da ne bi naglasila, da spada svoboda Cerkve med neoddatne pravice krščanske civilizacije, katerih po pričevanju zgodovine še ni kršila nobena vlada, ne da bi s tem zadela sama sebe. Zastopniki katoliškega tiska so preverjeni, da bo v Španiji viteški duh preteklih stoletij zmagal nad nestrpljivostjo proti veri in Cerkvi.

*

Če hoče človek prehitro obožgati ...

Širni mariborski okolici je še v svezem spominu znani ponarejevalec bankovcev Jurij Potočnik, ki je umrl v zaporih. Njegov pomagač je bil Franc Rupnik. Porota je obsodila 12. marca 1927 Potočnika na 20, Rupnika pa na